

גליץ רמז
פר' שמיני
חשפ"ה לפ"ק
שנה ה'

בהרה

אור העבודה
הפנימית בדרך
הבשרית



י"ל ע"י ממלכת "אש החסידות" העולמית - בית היוצר להפצת אור החסידות

הוקם לע"נ הגה"צ רבי משה ב"ר יוסף זצ"ל אב"ד מורדא

"שבת נאך פסח"

טועמיה: על העבודה המיוחדת של שבת
זאת שעדיין אפשר לטעום את טעם הפסח

הבלעת הדמים

מסילות ללב: להבליע את
ידיעת ה' בקרבנו

"ערך עצמי"

אש העבודה: המקום ששם אתה נמצא -
זהו המקום שה' רוצה שתעבוד אותו

ביום השביעי נתגלה

תנו רבנן מעשה: הלמדן שלעג לדיבורי
חסידות והתפילין שלו נמצאו פסולות

דבר המערכת

זעקת הנפשות - כינס שיערי ההשפעה

האמת היא שכאשר שורות אלו נכתבו, הכנס המדובר עוד
היה לפנינו, ורישומי המהדרים היו כולם בטר השערה
ואומדנא בלבד. יחד עם זאת, יכולנו לקחת את הסיכון
ולהעיד כפה מלא שכל מי שבא בשערי הכנס הזה יצא
ממנו איש אחר...

בין אם זכית לקחת חלק באותו כינס לצדיקים נפלא ובין
אם לא, זה הזמן לייחד כמה שורות על מהות הכנס ולהביא
את דבר "שערי ההשפעה" לפני ציבור הקוראים.

מטרת ההתאספות במילים ספורות הייתה: לעצוק את
צעקת הנפש היהודית, המתחבאת לעתים, אך כוספת
ומשתוקקת להתרומם, לדעת ולהתחבר. בפני המעשי נשא
הכינוס אופי של עידוד חיזוק והפעלה של אלו שזוכים
לעסוק בהשפעה לאחרים, וזוכים להביא את אור ד'
לסובבים אותם. כמעגלים קרובים ורחוקים: לתת להם
כלים רבי השפעה לחבר עוד אברך ועוד בחור לעבודת
השם, לדעת לדרת אל עמקי הנפש ולמצוא מסילות ללב,
ולקרב את הדברים העומדים ברומו של עולם לעולם
המעשה של כל אחד ואחד באופן השווה לכל נפש.

האור נמצא אצל כל אחד ואחד, אך לעתים הוא מתכסה
מעין רואים תחת מעטה הגשמי, ובפרט בימינו אנו
שחושך יכסה ארץ, והם מחכים למישהו שיגלה את זוהר
נשמתם החוצה. ואולי שזוכים לקחת חלק בתפקיד רם
נעלה זה, חייבים להביר בכובד האחריות המוטלת על
שכמם, ולשים לב לסביבה, ולהיות מוכנים ומוזמנים לתת
מענה בכל עת ועונה, לכל דצריך. אשריהם ואשרי חלקם.

וגם אם לא זכית להיות בין משתתפי הכנס, אך הקד רואה
את עצמך כמי שיש לו את האש הפנימית לזכות את הרבים
ולעזור לאחרים, מוקדם אתה! ובע"ה נמשך להיות כתובת
לאור התחפים להשפיע טוב על זולתם.

ולכן הרשנים וגם ישנים בואו והצטרפו לליוץ המלך,
הצטרפו בעת לאלו שזכו להצטרף לדבר ד' להיות ממוני
את הרבים ותהיה גם אתה מאלו שמשפיעים ונותנים
מעצמם לאחרים. על אף שאמת ונכון הוא שכל מי
שמתגורר למלא חלקו בכרם בית ה', כבר הוא ממצדיק
הרבים כאשר התנתעו לשם ולתפארת, הילוכו דיבורו
והתנהגותו בקדושה משמשים כמגדלור ליהודים אחרים,
בידיעתו ושלל בידיעתו. וכמו שידוע הרבה סיפורים
שיהודים חזרו בתשובה ע"י שראו את השני עומד בקדושה
ומתנהג ועומד על עקרונות חשובים אבל אם אתה יכול
יותר מזה אדרבה אל תמנע טוב

הנקודה העיקרית היא שאנו צריכים לדעת כי מטרותינו
ותכליתנו היא לתקן עולם במלכות ד', להאיר כל פינה
חשיכה בעולם באור ד' כל אחד לפי דרכו, ועל זה באו
רבותינו הקדושים רועי החסידות להאיר את העולם באור
החסידות. ועליו מוטלת המלאכה לקחת את האבוקה
הזאת ולהאיר את את העולם. טעמו וראו כי טוב ד'.

א פרייליכ' אן א ליכטיג'ן שבת
יידרס - ישעי' יצחק פריעדמאן
י"ר אש החסידות

העבודה המיוחדת של ימי הספירה

בימי הספירה לא 'בורחים' למוחין העליונים, אלא מתמודדים עם
ההרגשות המציפות את ליבנו ואז מתקנים אותם עם אור האמונה

נהורא מעריא



באופן זה נשארות המידות עצמן רעות ומושחתות, ולא היה
מרגיש מעולם בשחיתותו. והרי האדם צריך לתקן את מידותיו
שהיו בתכלית הטוב, לא רק בפעולות אלא גם בשורשן, וכלשון
בעל 'פרי הארץ' (פר' כי תשא): **"כי שורש הרע הוא יותר קשה
מגוף המעשים הרעים"**.

ותיקון המידות הוא חיוב גמור, המוטל על כל אחד ואחד,
כלשון הרמב"ם (הל' תשובה פ"ז ה"ג): אל תאמר שאין תשובה
אלא מעבירות שיש בהן מעשה כגון זנות וגזל וגניבה, אלא **כשם
שצריך אדם לשוב מאלו כך הוא צריך לחפש בדעות רעות שיש
לו ולשוב מן הכעס ומן האיבה ומן הקנאה ומן ההתול ומרדיפת
המומן והכבוד ומרדיפת המאכלות וכיוצא בהן**
מן הכל צריך לחזור בתשובה, **ואלו העונות קשים
מאותן שיש בהן מעשה שבזמן שאדם נשקע באלו
קשה הוא לפרוש מהם**, וכן הוא אומר יעזוב רשע וגו'.

ולכן צריך לעצור עצמו בזמן הקטנות, כשהמוחין
אינם מאירים לו, והרגשות הלב פועלים בתוקפם,
ואז מוטל עליו להכניס את הדעת בתוך המידות
ולתקן אותן, ולא להתעלות תמיד אל הדעת.

ומחמת כן קבעו חז"ל את ימי הספירה לימי
תיקון המידות, כי כאשר האדם נמצא בגדלות
המוחין כמו בשעת שמחה, אף באם יפגעו בו, בכל
זאת ימשיך הלאה ולא יתייחס כלל, באמרו שלא
נתכונו לפגוע בו, ואף באם נתכוין הפוגע להכעיסו,
מתמלא רחמים על הפוגע שהגיע למצב עלוב כזה.
ובאותה שעה של 'גדלות' לא שייך 'תיקון המידות'
כי הוא נמצא למעלה מהמידות. ורק בימי ספירת
העומר שהם ימי דין, ימי קטנות, נקבע עבורינו לתקן את
מידותינו בימים אלו, כי אז נמצאים בתוך המידות ואנו קשורים
אל המידות, ובמצב כזה אנו נדרשים לתקן את מידותינו.

לפיכך אין להכניס את עצמינו בימים אלו לגדלות המוחין על
ידי ריבוי שמחה ושמימית כלי שיר או שמחת נישואין ומלבושים
חדשים, כי עכשיו מתבקשת מאיתנו דווקא עבודה כזו של
קטנות המוחין.

על כן, דייקא הימים החשוכים הללו מסוגלים לתיקון
המידות. דהנה לפעמים מתעורר האדם בכעס וקנאה ונקמה
וכיוצ"ב, כי יצר לב האדם רע מנעוריו, ובמצב כזה יש שתי
דרכים: **האחת** - להתעלות אל המוחין, ולשנן לעצמו שהכל
הבל הבלים, ואין הבל העולם ראויים שנצטער עבורם. וזהו
דרך של 'גדלות'. **והשנית** - לדרת אל המצב של 'קטנות' ולטפל
ברגש הכעס והקנאה, ולהתחזק שהכל מן השמים, ואין אדם
נוגע במוקד לחיבורו אפילו כמלא נימא, ועוד כיוצא בזה, ובאופן
זה מאירים את הדעת עד למטה בתוך המידות שבלב, אשר זהו
מהות עבודת ימי הספירה.

(על פי "אש המועדים" - ספירת העומר)

ימי ספירת העומר נקבעו לימים של תיקון המידות, אך אינו
דומה עבודת הימים הללו לעבודת שאר השנה.

דהנה כאשר האדם עובד למשל על מידת הכעס, יש בזה
שתי דרכים:

הדרך האחת - היא המבוארת בספרי מוסר, שנותן לעצמו
סימנים שיוכיחו לו בשעת נסיון שלא יבוא לכלל כעס, או
שעושה לעצמו תכסיסי מלחמה ותחבולות עם היצר, כגון
שכאשר בא לידו איזה כעס, משתחה כמה רגעים, ורק אז כאשר
נרגע קמעה, פונה לעשות מעשה או דיבור בלי תגבורת הכעס,
וכיון שפגם הכעס הוא כשעושה פעולה בידים או דיבור של כעס
כמובא בזה"ק, על כן ניצול ע"י תחבולות
אלו מן הכעס. ויש שקונס עצמו וכיו"ב, ובה
שומר עצמו שלא יגיע לכלל כעס.

אך דרך זו היא 'עבודה בקטנות', שהאדם
נמצא בקטנות המוחין, והיינו שהמוחין אינם
מאירים לו, אלא מידותיו ורגשותיו שולטים
בו, ולכן מתמלא צער וכעס ורוגז כאשר
מכעיסים או פוגעים בו, ונדרש ממנו בתוך
הכאב והצער שהוא נמצא בו, להתגבר על
עצמו ולשלוט על מידותיו, והוא עבודה
קשה מאוד.

והדרך השניה - היא באופן של 'גדלות'
שמתעלה ומתורומם מעל המידות ומסתכל
עליהם במבט של 'מלמעלה למטה', ומתחיל
לחשוב כיצד הבורא ב"ה מנהיג את הכל
בהשגחה פרטית מופלאה, והכל מתהווה
בכל רגע י"ש מאין' מוש, ותמה על עצמו איך שייך לכעוס על
האדם שפגע בו, הרי הוא שליח בלבד, ולדיו ניצב המשלח עצמו,
הוא הבורא ב"ה, הטוב והמטיב.

והנה כאשר האדם נמצא בקטנות, הגם שמאמין בהשגחה
פרטית, ומאמין שהכל לטובה, אינו יכול להרגיע את כאבו, ואת
צעריו וכעסו. וכמו הקטן שלוקחים ממנו איזה דבר, והוא בוכה
מאוד, ואף שמסבירים לו שהוא לטובה כי הולך לקבל דבר גדול
יותר, אך רגשותיו ממאנים לקבל הסברים, והוא נעצב אל לבו
ומתמלא צער, כי שכל הקטן קרוב אל הלב ואל הרגש, והמוחין
שלו הם בקטנות, ועדיין אינו במצב של גדלות שיש לו 'מוחין'
בפני עצמו (ע"י דרך פקוד, מצוה ט חלק המחשבה אות ד).

אלא שמצב זה של 'קטנות' אשר האדם שרוי בה רוב ימי חייו,
יש בהם גם מעלות. כי אילו היה האדם נמצא תמיד רק במצב
של 'גדלות', כשהמוחין מאירים לו מאוד ושולטים על מידותיו,
לא היו המידות ניכרות אצלו כ"כ מחמת הארת המוחין, ובשעה
שהיה מתעורר אצלו רוגז או חמדה, היה מיד בורח מן המידות
אל המוחין, ולא היה בא מעולם לידי חימה וקנאה ושנאה
ותחרות ושאר הרגשות המידות. ואף שזהו דבר טוב מאוד, אך

הרה"ג רבי משה רויטמאן שליט"א
ראש ישיבת 'בני היכלא' וממשפיעי 'אש החסידות'

ביום השביעי נתגלה

"געלע מצות", "גילוי מצות", או שמא "גאולה מצות"? -- האמרות הטהורות שיצאו מפי הצדיק באותו ליל שבת קודש שלאחר הפסח, אודות הכינויים שניתנו לשבת זו, היו לזר באוזני נחמיה, שלא הורגל בדיבורים כגון אלו. זה לראשונה יצא לו לנחמיה הלמדן להשתתף בעריכת שולחן של רבי מעדת החסידים, לאחר שלרגלי מסחרו יצא ממקום מושבו שבליטא והגיע עד הנה, לעיירה אלכסנדר שבפולין. כאן התארח בביתו של קרוב-משפחתו שחסידי היה, ומשיצא מארחו לאחר סעודת ליל שבת, אל מעון קדשו של הצדיק דמתא - הרה"ק רבי ירחמיאל ישראל יצחק מאלכסנדר ז"ע - בעל 'שמח ישראל', התלווה אליו נחמיה, והסב אף הוא, יחד עם קהל החסידים, על שולחנו הטהור של הצדיק.

והיו כל מנהגי השולחן משונים בעיני נחמיה. אף הניגונים והתנועות, המאכלים וההנהגות, כולם נדמו לו כאילו לוקחו מעולם אחר, זר ומנוכר. ואמנם, כאשר הבין מפי החסיד שישב לצידו, כי בהמשך עתיד הצדיק לשאת מדברותיו בקודש, התנחם בלבבו לאמור: "כנראה ארגיש טוב יותר כאשר ישא הרבי פלפול חריף באחת מסוגיות הש"ס".

אך מה רבתה אכזבתו כאשר פתח ה'שמח ישראל' את פיו בחכמה, ותחת פלפול הגיע לקח טוב, לבאר את סודם של כינויי השבת הזאת שלאחר הפסח, על פי יסודות עמוקים מתורת הקבלה וממשנת החסידות.

"מקדמת דנא נהוג לכנות את השבת הזאת 'שבת געלע מצות'..." פתח הרבי בלהט אש קודש, "וכבר שמענו מפי אדוני אבי מורי זצוק"ל [הרה"ק רבי יחיאל מאלכסנדר ז"ע], בשם המגיד הקדוש רבי ישראל מקאזניץ ז"ע - בעל 'עבודת ישראל', שהנוסח הנכון הוא 'גילוי מצות', או 'גאולה מצות'. ועלינו אם כן להתבונן בעומק הדברים..."

"כי הנה", ביאר בטוב טעם ודעת, "כשזוכה היהודי לקדש את כל גופו, את רמ"ח אבריו וש"ה גידיו, הרי שגם מוחו וכלי החכמה שלו מתקדשים, ומתוך כך בא לידי מחשבות זכות וטהורות. וכשהמחשבות טהורות הן, הרי שהן נמשכות אל הלב ומעוררות בו את רגש היראה. וכשיראת ה' טהורה, הרי שהיא יוצאת וניכרת על פניו של האדם, ומתוך כך ניכר שמצויה בו חכמת אלוקים, חכמה טהורה. גילוי זה מרומז בפסוק (איוב כח, כח): 'הן יראת ה' היא חכמה'. חז"ל תיבת 'הן' משמשת כל דבר שהוא ניכר, ברור וגלוי לעין, כמו כל מספר קצוב של דברים הנמנים יחדיו ואשר נאמר עליהם 'אלו הן'. וזהו 'הן יראת השם' - כשהיראה ניכרת על פני האדם, נודע ונתגלה ש'היא חכמה'..."

"והזמן שבו נתגלה יראת ה' על פני היהודי", המשיך ה'שמח ישראל' בהתלהבות, "הלא הוא ביום השבת קודש, היום שבו הכול מאיר באור יקרות, אף פנימיותו העצומה של כל יהודי יוצאת ונגלית על פניו, עד ש'לא דומה אור פניו של אדם כל ימות השבת, כמו שהוא דומה בשבת' (בראשית רבה יא, ב)."

"ולאחר חג המצות שעבר עליו לטובה, בו זכה כל יהודי לאכול את המצות הקדושות ולהביאן אל תוך מעיו, הרי שהמצות הכניסו אל קרבו קדושה כה רבה ונשגבה, שקידשה את מוחו וטהרה את מחשבותיו, עד שגם לבבו הושפע והתעורר ביראת ה' טהורה. וכאשר אתא ובא השבת קודש שלאחר מכן, יוצאת אותה יראה מן ההעלם



אל הגילוי, ומתגלה על פני האדם, או-אז ניכרת פעולתו הנוראה של המצות הקדושות, לטהר ולקדש, לזכך אף לרפא את האדם על קרבו ועל כרעיו, ולהחזיר בו דעת עליון וחכמת אלוקים, לכן אפוא נקראת השבת הזאת 'שבת גילוי מצות'..."

כך המשיך הרבי וביאר עוד כהנה וכהנה, אף המשיך לתת טעם לנוסח הנוסח - 'גאולה מצות', באופנים שונים, עמוקים ומתוקים כדרכו בקודש (ראה 'שמח ישראל' פרשת תזריע). והיה נחמיה מאזין ומקשיב, אך לא מצליח לרדת לעומקן של דברים, וכפי שקורה לכל מי שאינו רגיל בפנימיות התורה, נדמו לו דיבורי החסידות כפספוסים בעלמא, עד שמרוב מרירות לא עצר ברוחו, ובעוד החכם יושב דורש, הפליט מפיו בלעג מר: "מעולם לא שמענו דברים משונים שכאלו! 'געלע', 'גילוי'..."

מהומה נוצרה במקום, וכבר ביקשו צעירי החסידים לעשות בו פסטים. אך הרבי, שדברי נחמיה התגלגלו ובאו לאוזניו, אותות לו שיתקרב אליו. "טוב תעשה יהודי יקר", דיבר אליו ה'שמח ישראל' בלשון רכה אך נוקבת כליות ולב, "אם לאחר השבת תבדוק את התפילין שלך..."

תמה נחמיה, וכי מהו הקשר בין פליטת פיו לבין כשרות התפילין, ומרוב סקרנותו בירר מיד ממחרת השבת אם ישנו סופר בסביבה שיודע לבדוק תפילין. משמצא מומחה שכזה, הביא לו את התפילין שלו לבדיקה.

פתח הסופר את הפרשיות והנה הן פסולות - - -

השמועה אודות המופת עשתה לה כנפיים בכל רחבי פולין, עד שבאו תלמידיו של ה'שמח ישראל' וסיפרי לו: "הלא כל הארץ רועשת מהמעשה הנורא שחולל רבינו".

"לא נביא אני ולא מחולל נסים אני", השיבם הצדיק.

"אם כן", שאלוהו, "למדנו רבינו, כיצד ידע יי התפילין של האיש פסולות הן?"

גילה להם ה'שמח ישראל':

"חכמינו ז"ל (סנהדרין ד, ב) דרשו מהכתוב (דברים ו, ח): 'וקשרתם לאות על ירך והיו לטִטִּפֶּת בין עיניך', שארבע פרשיות יש לתפילין. שכן תיבת 'טטפת' רומזת לארבע, כי 'טט' בכתיב שתיים, 'פת' באפריקי שתיים. והלא אפילו כולנו חכמים כולנו נבונים וכולנו יודעים את התורה, אין אנחנו מכירים לא את לשון כתפי ולא את שפת אפריקי, ומעולם לא פגשנו באנשים שמשמשים במילים אלו, ועם כל זה, לא עלתה על דעתנו להרהר, וכל שכן שלא ללגלג על דרשת חז"ל, אלא אנו מקיימים את מצוות ה' כפי המסורת שקבלנו מאבותינו. אבל האיש הלזה, כשלעג למסורת אבות הוכיח שאינו מאמין בה, וזוהי הסקתי שכדאי לו לבדוק את התפילין..."

והלא זהו אחד האוצרות שבני ישראל לוקחים עמהם מימי החג שעבר עליו לטובה, הדביקות במנהגי האבות, והזהירות שלא לנטוש את תורת האימהות, בכל המצוות, המנהגים וההנהגות. כעת אפוא, בשבת שלאחר החג, אכן נודע ונתגלה הדבר, כשממשיכים בדביקות ובאמונה זו במסורת אבות, גם כימים הפשוטים ובשבתות הרגילות, אף ניכרת פעולתן של המצות הקדושות, מיכלא דמהימנותא, מיכלא דאסוותא, שהחדירו בקרבנו אמונה, וריפאו את גופנו בחכמה ובדעת.

עפ"י: 'אספת חכמים' (קובץ י"ד)

חסידים היו קוראים את השבת לאחר פסח "שבת נאך פסח", שיש בו משמעות כפולה, גם שבת לאחר פסח, וגם שבת שעדיין מאיר בו אור הפסח.

אך למעשה, איך לומדים את הווארט הזה? מה מוטל עלינו לעשות בשבת זו? האם צריך לשיר שירים של פסח? וכי מספיק להזכיר לעצמינו ששבת לאחר פסח עדיין פסח?

כאן יש צורך לחדד את העבודה המוטלת עלינו במוצאי שבתות וימים טובים.

בדרך כלל, כאשר יוצאים מהשבת או מכל שאר המועדים, יש הרגשה בנפש שאנו נמצאים ברגעים של מעבר בהם יוצאים מתוך המצב המרומם של השבת והיו"ט ועוברים למצב רגיל של חול.

אך הרגשה זו היא הפוכה מההרגשה האמיתית שיש להרגיש בזמנים אלו.

הדבר דומה למלך גדול שמגיע לעיר, ובבואו נעשה רעש גדול וכולם מתקבצים לקראתו בתופים וריקודים, אך לאחר זמן כשיוצא מהעיר הוא נשאר לבדו ואף אחד אינו מלווה אותו, וזהו סימן שלא קבלו אותו באמת, אלא התרגשו מכניסתו לעיר בלבד, ולא השאירו בקרבם את הארתו ואת מלכותו.

וכן כשיוצאים מהשבת ואומרים 'אתה חוננתנו' או עושים 'הבדלה', ההרגשה הראויה בזמן כזה היא לעצור לכמה רגעים ולחשוב ולהתבונן שוב במהות השבת, שהשי"ת ברא את העולם וממשיך לברוא אותו 'יש מאין' בכל רגע ולהנהיגו בתמידות, ולהתחבר שוב להרגשת המנוחה של השבת, ובכך משאירים את הארת השבת בקרבינו, להתרגש ולהתלהב מהשבת לא רק ב'לכה דודי' או ב'קידוש' אלא גם ביציאת השבת ו'הבדלה', ממש להיפך מההרגשה הרגילה שאנו עסוקים בה בזמנים כאלו שהנה חלפה השבת וכבר נכנסים לימות החול.

כמו כן בימים שלאחר הפסח או כל יו"ט אחר, עלינו לשנן במוצאי החג את הנקודות שהאירו בנו במשך היו"ט, את האמונה, החירות, הדביקות, הרוממות, ושאר ההרגשים שנתלבנו במשך ימי החג המרוממים, ולא להרגיש שאנו משאירים הכל מאחורינו.

וכן מוצאים גם בתפילה, שכאשר האדם מסיים את התפילה ופוסע שלוש פסיעות לאחוריו, אם חוזר מיד למקומו הרי זה 'ככלב ששב על קיאו' (יומא נג), ואף אמרו (שם) 'ראוי לו שלא התפלל'.

והביאור הוא, שאם בגמר התפילה הוא עסוק לחזור למצב הרגיל, ואינו 'חזי' את המהלך שנתחדש לו בתפילה שהכל אלוקות והכל בידי שמים, אלא ממחר ונחפו לדרכו, הרי זה אכן ככלב ששב למקומו הראשון שהיה בו ולא התקדם כלום.

וכן הוא לענין השבת והיו"ט וכל דבר שבקדושה, שכאשר יוצאים ממנו - אין להתעסק עם היציאה למצב החול הרגיל, אלא להיפך, הכל הולך אחר החתום, ואז יש להשקיע ביותר ולחשוב מה לימד אותי השבת ואיך אני ממשיך אותו לכל השבוע, איזה אור נולד אצלי ביו"ט ואיך אני מאיר אותו לכל השנה, כמו שאמרו חז"ל (סוכה מה): 'כל העושה איסור לחג באכילה ושתיה - מעלה עליו הכתוב כאילו בנה מזבח והקריב עליו קרבן'.

וכאשר ראה פעם הרה"ק ה'שמח ישראל' את קהל חסידיו במוצאי שמיני עצרת כשהם מדוכדכים קמעה מהאור העצום שהיה ואיננו עוד, נענה ואמר להם: **"הרבנו של עולם של 'אתה בחרתנו' הוא אותו רבנו של עולם של 'אתה חוננתנו'!"**

ואין הכוונה ל'אתה חוננתנו' במעריב שבמוצאי החג בלבד, אלא לכל הימים שלאחר היו"ט, בהם אנו צריכים להזכיר לעצמינו שוב ושוב את ה'ליל הסדר', את ה'מצות', את ה'הלל' את 'שביעי של פסח', עם כל הנקודות שהאירו בנו באותן שעות מרוממות, הגילוי האלוקי, הבהירות באמונה, חוזק הבטחון, קירבת אלקים, ושאר התענוגים שהתגלו לנו במועדי ה' מקראי קודש.



"השמה בחלקו" (ה)

"המקום ששם אתה נמצא - זהו המקום שהקב"ה רוצה שתעבוד אותו דייקא שם"

ועם כל זה לא עבר עבירה והתגבר על כך, זאת היא התשובה המעולה. עכ"ד הקדושים.

וזה שציוותה תורה 'ואהבת את ה' אלקיך - בכל מאודך' ודרשו חז"ל (ברכות נד ע"א) בכל מדה ומדה שהוא מודד לך הוי מודה לו. כי 'מדה' הוא לשון מדה ומשקל, כלומר, בכל מדה שיש לך, אחד המרבה ואחד הממעיט, הוי מודה לו, להחשיב אפילו עבודה מועטת.

ואנשי דור המבול לא למדו לקח מהמים התחתונים ששומחים בחלקם ואינם מנסים לחמוד ולגזול את חלק חבריהם, על כן באה עליהם הגזירה הזאת של המבול, כאשר המים התחתונים שטפו אותם ואת כל אשר להם, כדכתיב (בראשית ז, יח) 'ויגברו המים וירבו מאוד על הארץ', ודייק הכתוב באומרו 'מאוד' כי דור המבול פגמו בציווי זה של 'בכל מאודך' - בכל מדה ומדה הוי מודה לו,

ומובא בבית אהרן (הדרכות בתחילת הספר): אין הקב"ה מונה דפין אלא שעות. ויש לרמז בזה, כי 'שעה' הוא לשון רצון, כאומרו (בראשית ד, ה) 'ואל קין ואל מנחתו לא שעה', כי אין הקב"ה מונה את מספר הדפים שלומד האדם, אלא את נטיות לבו ואת כוונתו.

ומובא בשפת אמת (פר' פינחס, תרמ"ה) וז"ל: יש קונה עולמו בשעה אחת. פירוש, כדאיתא כל אדם יש לו עולם בפני עצמו עפ"י מ"ש מו"ז [החידושי הרי"ם] ז"ל שהעולם נקרא על שם ההעלם ע"ש פ' שלח. לזה כל אדם יש לו איזה העלם והתנגדות שצריך לתקן בעולם. ואמת שורש הטעם ע"י שיש לו ענין מיוחד באמת בעוה"ב ג"כ ממילא יש לו ג"כ הסתר והעלם המכוון לו. וכפי תיקון ההעלם זוכה לאור הגנוז כפי ערכו. וזה מלחמות האדם כל ימיו בעוה"ז. ע"כ.

והיינו שהאדם יכול לעבוד את בוראו שנים ע"ג שנים, ובכל זאת אינו מתקן את חלקו אלא בשעה אחת קטנה, כאשר היה בקטנות הדעת בבחי' העלם והסתר, והתגבר על עצמו לעבוד את ה' באותה שעה, ובזה תיקן את כל חלקו בהאי עלמא.

ואיתא בספר מגן אברהם להרה"ק המגיד מטריסק זי"ע (פר' בלק), וז"ל: אמר אבא מארי צוקללה"ה בשם הבעש"ט צוקללה"ה, שגם זה האיש המוטרד בעסקיו כל היום בשווקים וברחובות, וכמעט ששוכח שיש בורא עולם, רק בעת שמגיע זמן תפלת מנחה עולה על זכרוננו שהגיע זמן התפלה, וגונח וגונח בלבו איך שפנה כל היום בהבלי עולם, והוא רץ לסמטא אחת מן הצד ומתפלל מנחה, הגם שאינו יודע מה הוא מדבר, עם כל זה גם זה נחשב ויקר מאוד לפני הבורא ברוך הוא, והאנחה שלו בוקעת רקיעים, עכ"ל.

ה'. אדרבה, זהו התפקיד שלו ברגע זה - לעבוד את ה' מתוך המצב הקשה, ולגלות את האור האלוקי דווקא מן החושך.

וכמו שדרש הבעש"ט על הפסוק 'חֲכֵמָת הַמִּסְכָּן בְּזוּיָה' (קהלת ט, טז): חכמתו של אדם במצב נמוך - "בזו י-ה", כלומר, כאן נמצא ה'! הקב"ה נמצא איתו בתוך הקושי והמצוקה.

אל תאמר לכשאפנה אשנה

והכוונה בכל זה, שאף שנמצא האדם במקום שאינו יכול להתעלות כ"כ, וכן יש לו טבע שמפריע לו לעבודת ה', בכל זאת אומר לו הכתוב 'לך לך - לך לתפקידך', שצריך להתחזק, כי אם הגיע לכאן ודאי זהו שליחותו, ובזה מעלה נחת רוח לפניו ית"ש. ואילו היה עובד את ה' בחבורת עובדי ה' לא היה כלל תענוג

"אל תאמר כשיהיה לי פנאי
אתיישב ללמוד, שמא רוצים
ממך בדווקא את לא תיפנה'
היינו ללמוד כשאין לך פנאי"

ונחת רוח מעבודתו, וכנודע מאמר הרה"ק מקאצק זי"ע (אבות פ"ב פ"ד) אל תאמר לכשאפנה אשנה, שמא לא תיפנה. כלומר, אל תאמר כשיהיה לי פנאי אתיישב ללמוד, שמא רוצים ממך בדווקא את 'לא תיפנה' היינו ללמוד כשאין לך פנאי.

והכלל הוא, שבמקום שהאדם נמצא - שם מקומו. וכבר אמרו צדיקים במליצת לשונם: 'שלא יהיה לך חלוק על המקום', כלומר על המקום שהינך נמצא שם.

ובענין זה כתב בספה"ק קדושת יום טוב (פרשת שלח) וז"ל: כאשר שמעתי מפה קדוש כ"ק אדמו"ר הגאון הקדוש מצאנו צוקללה"ה לפרש אמרם ז"ל (יומא פו ע"ב) שעיקר התשובה היא שאף באותו מקום ובאותו זמן ובאותה אשה לא עבר עבירה. דהיינו, אף שהיצה"ר מסיתו ומצייר לפניו שאין המקום גורם וסובל להתנהג בדרכי החסידות, ו'אותו זמן' אינו מוכשר לזה, כי לא כדורות הראשונים דורות הללו אשר קשין מזונותיהם של ישראל וכדומה, ו'באותה אשה', היינו שבני ביתו מעכבים אותו בעבודת השי"ת,

אתה בחרת בעצמך את תפקידך

האדם עצמו לפני שירדה נשמתו בעולם בחר לעצמו את התפקיד שסבר שזה יביא לשלימותו, וקיבל את כל הכלים לרשותו כדי שיוכל לעמוד בכך ולמלא תפקידו נאמנה.

וכך דרשו חז"ל (חולין ס ע"א): אמר ריב"ל כל מעשה בראשית בקומתו נבראו בדעתו נבראו בצביונו נבראו שנאמר (בראשית ב, א) ויכלו השמים והארץ וכל צבאם, אל תקרי צבאם אלא צביונם. ופירש רש"י 'לדעתם' - שהודיעם שיבראם והם נאותו. 'לצביונם' - בדמות שבחרו להם.

והנה כל זה מירי לענין הנבראים שהראה להם הקב"ה את כל מה שיעבור עליהם בשמות עלי אדמות, ובחרו להם את צורתם ודיוקנם ואת תפקידם הפרטי, וכמו שפירש רבינו בחיי (דברים כב, ח) כי כל הנבראים כולן נבראו בחפצם ורצונם, והקב"ה הודיעם בראשית הבריאה כל עניניהם כולם וכל המקרים העתידיים לבא עליהם, וכן הודיעם ימי חייהם ומיתתם היאך תהיה, וכן ענין מזונותם אם בריוח אם בצער אם ע"י עצמן אם משל אחרים, ע"כ.

ואם לגבי בהמות חיות ועופות ושקצים ורמשים היה כן, הרי כל שכן שקודם שירדה הנשמה לעולם, הראו לה בשמים את כל הכשרונות שתקבל, אם יהא האדם חכם או טיפש, ואת מצב הפרנסה וכל הצער שיתלווה אליה בחייה, והנשמה הסכימה לכך בראותה את גודל הטוב שתצמח לה ע"י התפקיד והשליחות שהיא מקבלת בעולם הזה. ואם לא היתה הנשמה נאותה לכך - לא היתה יורדת לעולם. ואם כן איך יוכל האדם לפתוח פיו ולחשוב סרה על מצבו, הלא הוא עצמו בחר בכך.

הערפל - אשר שם הוא האלקים

פעמים רבות חושב האדם שרק כאשר הכל הולך לו בקלות, ויש לו בריאות, פרנסה ונחת, אז יכול הוא לעבוד את ה' כראוי. ואילו ברגעים של קושי, חולי, או צער - חושב האדם שאי אפשר לעבודה שלמה. אך באמת אין הדבר כן.

אדרבה, אמר הבעל שם טוב הקדוש: דווקא בתוך החושך והקושי - שם נמצא הקב"ה בהסתר. וכמו שנאמר על משה רבינו: 'וּמִשָּׁה נָגַשׁ אֶל הָעֶרְפֶּל אֲשֶׁר שָׁם הָאֱלֹקִים' (שמות כ, יח) - דווקא בתוך הערפל והחושך נמצא הקב"ה.

לכן, גם כאשר אדם אינו יכול לממש את תפקידו האישי בשל נסיבות חייו - אין זה פוטר אותו מעבודת

נהורא ישרי בה

סיקור על ספרי חסידות
בעריכת הרב פינחס שפירא שליט"א

הנותן אמרי שפר - ספה"ק זרע קודש

להרה"ק רבי נפתלי בן רבי מנחם מענדל הורוביץ מראפשיץ זי"ע
נסתלק י"א אייר תקפ"ז

'ראפשיץ' - שם שמעביר רטט בכל חסיד, שמה של העיר בה איווה למשכן הגאון הקדוש, חכימא דיהודאי, "יחיד בדורו בחכמת א-לוקות". מורה דרכם של רבים מצדיקי הדורות, רבן של ישראל, קש"ת מורינו ורבינו רבי נפתלי צבי בן רבי מנחם מענדל הורוביץ מראפשיץ זי"ע.

בשונה מרבים מצדיקי אותם הדורות שעשו את דרכם לבדם אל היכלי החסידות, נולד וגדל רבינו בבית חסיד לעילא ולעילא. אביו הרה"ק רבי מנחם מענדל מלינסק היה מצדיקי החסידות שבאותו הדור, וכבר ביום בר המצווה של רבינו נטלו אביו אל המגיד הקדוש מלאטשוב שיניח לו את תפיליו.

מדרגותיו של רבינו היו גדולות וגבוהות אך הוא עמל להסתירם בחכמתו. מסופר כי רבו החתונה אמר לו פעם כי כתוב בתורה "תמים תהיה עם ה' א-לוקיך" ולא "חכם תהיה". ענה לו רבינו - 'אכן, אך כמה חכמה צריך בשביל התמימות הזאת'.

גדולי דורו העריצוהו עד מאוד, רבותיו רבי יחיאל מיכל מזלאטשוב, הרבי רבי אלימלך, המגיד מקאזאניץ, החוזה מלובלין ורבי מנחם מענדל מרימינוב, זי"ע לא גמרו מהפליג בשבחיו. ואף תלמידיו בקודש ענו אחרי מוקדשו, בראשם תלמידיו הגדול הרה"ק בעל הדברי חיים מצאנז, אשר היה נוהג לומר, כי אין הוא קורא לרבינו 'רבי' משום שלא השינו כלל, ואם כן איך יקראוהו רבי.

כתבי תורה רבים השאיר אחרינו רבינו, אך בחייו סירב להוציאם לאור עולם, ומשום כך בשנים הראשונות אחר פטירתו לא הודפסו כתביו. אחד מנכדיו שחישב לעסוק בהדפסתם קיבל מכתב חריף מהרה"ק מצאנז בו התריע שלא לעסוק בהוצאת הכתבים לאור נגד רצונו של רבינו זצ"ל: "הגיעני מכתב ממח' ש"ב הרה"ק מבארנב בצעקה וקובלנא על מעכ"ת כי נתן להדפיס הכתבי קודש של כבוד אדמו"ר אביו זקנו... כי א"ז זלה"ה הקפיד שלא להדפיס כתביו... ע"כ דעתי שגם מעכ"ת ימשיך ידו ויחזול מלהדפיס ושלוש על ישראל".

עברו כמה שנים ושינה הרה"ק מצאנז את דעת קדשו, וכך כותב הוא בהסכמתו לספר 'זרע קודש': "הן כל יקר ראתה עיני, כתבי קודש וחידישי תורה מכבוד אדמו"ר הרב הקדוש איש א-לוקים מופת הדור מהו! נפתלי צבי זלה"ה האבד"ק ראפשיץ זי"ע, וקמו ונתעוררו המופלגים החסידים יראי השם והביאום לבית הדפוס לזכות את הרבים ולהפיץ מעיינותיו חוצה.

והנה אם בימי קדם לא צויית להדפיס חידישי תורה של אדמו"ר הקדוש הנ"ל, כי ידעתי שגם המחבר הקדוש בחיים חיותו לא הסכים שידפסו חידישי תורתו אולם לאח"ז עלה בלבי שיפה עשו המדפיסים הנ"ל שהוציאו לאור כתבי קודש האלו. כי ידוע שגם הרב מהרח"ו זלה"ה מנע מלהוציא לאור חידישו ומה שקיבל מרבו האר"י זלה"ה, ולא הניח לתלמידיו לכותבם, ואעפ"כ עשו צדיקי הדור כמה תחבולות והתפעלות להעתיקם ולכותבם ולהוציאם לאורה, והארץ האירה מכבודו ומלאו פני תבל, וכן עשו החסידים היקרים הנ"ל שהוציאו לאור מחברת הקודש ולהיקרא בשם זרע קודש...".

לקראת הזמן החדש

יש אפשרות לצרף עוד כמה אברכים מופלגים בתו"ש
לכולל "אש החסידות"

ללמוד מדי יום ביומו יסודות החסידות
מתוך ספרי תלמידי הבעש"ט זי"ע

בהכוונה מיוחדת לדעת את המעשה אשר יעשון וחי בהם

שעת הלימוד בין 19.00 ל-20.00 בערב

5 025026558 שלוחה

קי חסידות פלאם

הבית לכל אברך ובחור חסיד

03-30-44444 ארה"ק

518329922 ארה"ב

443300412858 אירופה

יצא לאור ע"י

ממלכת אש החסידות העולמי (ע"ד)

כתובת: קדושת אהרן 14 בית שמש

לקבלת הגליון להאזנה ולהעתיק

טלפון: 02-5702061 פקס: 02-5026558

a025026558@gmail.com

להרחבת הפצת הגליון ניתן להתקשר 02-5026558 שלוחה 3

שעת המעשה בין 10:00 בבוקר עד 13:00 בצעדיים

מסילות ללב

הרה"ג ר' יהודה ווינגרטן שליט"א
יו"ר מכון יסוד החסידות

הבלעת הדמים

בעלמא, מלחמה היא עבודת גוף ונפש, וכלי שהגוף של החייל התרגל לחיי המלחמה, לא ניתן לשלוח אותו לשדה הקרב.

כך בעוד שהנשמה קונה את ידיעת ה' בקלות עקב מציאת מין את מינו, שהנשמה היא חלק אלוך מומעל, הרי שהגוף שהינו חייל בצבא ה', עבד הלוחם את מלחמת הקדושה ברוע - לברר את ידיעת ה' בכל פרט מפרטי העולם, ולהסיר את הקליפה המונעת מאיתנו את ידיעת ה', חייב זמן של תרגול. זמן זה הוא ימי ספירת העומר, בהם אנו מעבדים ומזככים מדי יום ביומו אחד מכוונות הנפש לפי סדר הספירה הידוע, על מנת להחדיר בו את ידיעת ה'.

על כן העבודה המעשית בימים אלו, היא להרבות בהחדרת ידיעת ה' לתוך חיי המעשה, במחשבה דיבור ובמעשה. לעבן מיט דער אייבישיטער. להתגבר על קליפת העולם הזה, המסיתה את האדם: להותיר את ידיעת ה' באופן מעורפל, לצמצם אותה לזמן שבה הוא עוסק בתורת ה', ולהתבייש מלעסוק בידיעת ה' בפומבי.

זו היא הקריאה שבה אנו פותחים את פסוקי הודו מדי יום ביומו. הודו לה' קראו בשמו. מה היא הקריאה בשם ה'? ה' מה שיעשה אברהם אבינו - ויקרא שם בשם ה' אלקי עולם. קריאה זאת היא מלשון הפסוק 'קראי מועד', כלומר זמון לאסיפה. אברהם אבינו זימן אסיפות שבהם עסקו בידיעת ה'. ומי שרוצה ללכת בדרכו של אברהם אבינו שתיקן את תפילת שחרית, חייב לעסוק באותה דרך. להתאסף כדי לפרסם את שם ה'.

חייל אמיתי בצבא המלך, אינו מחכה להזמנות. הוא מסיר מעצמו את הבושה הרעה, ומיישם את ההוראות שקיבל בשדה הקרב. עבד ה' אמיתי, אינו בוש ואינו מחכה שיכתירו אותו לדבר. בכל הזדמנות בהם נאספים אנשים זה עם זה ומדברים, הוא מוצא את המקום להחדיר את המסר שבשבילו הגיע לעולם - והוא שיש בורא ומנהיג לעולם. אין זה משנה אם הנושא הוא כסף, כבוד או בריאות, המסר חייב לעבור ובצורה ברורה: אין עוד מלבדו, יש רק כתובת אחד שאלהי יש לפנות, וכל עיסוק שאינו כולל פנייה אמיתית והכנעה לחי העולמים, הוא בזבוז זמן אמיתי.

בחג הפסח מקבלים בני ישראל ידיעת ה' גדולה ועצומה המגיע באופן של תענוג, שמועניק הקב"ה לכל אחד מישראל לבלי הפסח, אם ביוזמים ואם בלא יודעים, כבן המיסב על שולחן אביו ואוכל משולחנו ללא גיעה וטרחה.

אך ידיעת ה' שלימה, היא דווקא כזאת שאותה מחזירים לכל הפרטים הקטנים, לכל כוחות הנפש למיניהם וגווניהם, המתגלים בימים אלו. הקב"ה מזמן לכל אחד בימים אלו את המחשבות והמעשים המתאימים לתיקון הכוחות המיוחדים לתיקון באותו היום.

בשפתה של פנימיות התורה מכונית הבלעת ידיעת ה' לתוך הנפש בתואר 'הבלעת הדמים', על פי המעשה שמואב בגמרא (שבת קלד.) ברבי נתן הבבלי שהגיע לביתה של משפחה שלא מלו את בניהם מכיון ששלשה מילדיהם מתו מיד לאחר ברית המילה. רבי נתן הבבלי איננו את הבעיה בכך שהדם של התינוק שהובא לפניו, כמו כל אחיו הקודמים שמתו, לא נבלע בו כראוי. לא היתה התאמה מוחלטת בין הדם לבין הגוף, מכיון שהגוף היה חלש מדי מכדי לקבל את נוזל החיים האדום, ומכיון שהדם הוא זה שמועניק חיים לכל הגוף, היה הגוף של אותו תינוק חלש מדי מכדי לעבור תהליך של ברית מילה. על פי הוראתו של רבי נתן הבבלי הם המתו עד שהתינוק התחזק ונבלע בו דמו, ואז מלוהו, והוא אכן נותר חי ובריא.

כך בעוד שקיבלנו את ידיעת ה' לבלי חג הפסח, הרי שידעיה זאת לא נבלעה בנו כראוי, מכיון שידעיה זאת נכנסה והוחדרה בנו בכח שמימי, ולא מצד עבודתנו. כדי שידעיה ה' תבלע בנו באופן שהיה התאמה בין כוחות הנפש לידיעת ה', צריכים אנו את ימי הספירה, בהם אנו מבליעים בתוכינו את ידיעת ה'.

ענין זה ניתן לראות במחשש, שלפעמים ישנם בני אדם שידעיה ה' שגורה על מחשבתם ועל לשונם, אבל בחיי היום יום הם מתקשים להביא את ידיעת ה' לשפת המעשה. וזהו מכיון שאנשים אלו משולים לחיילים שיצאו מיד למלחמה ללא תרגול והכנות, רק בקריאת ולימוד ספרי המלחמה וחכמתה. אין המלחמה נקנית בידיעה

טייערע איד

זכית לטעום מנוגע זין אור החסידות?
התחברת יותר להש"ת לתורתו ולמצוותיו?
אלפי אנשים מצפים גם הם להתקרב אלייך!

בידך הדבר !!!

בעת שמחה, לע"נ, לברכה ולישועה
קח חלק בהפצה לעוד בתי מדרשות, שגם הם יזכו לאור הגדול ותוכה שהבעש"ט זי"ע ותלמידיו יעמדו לימין ברגעים הגדולים להתברך בכל מילי דמיטב

טלפון 02-5026558 שלוחה 2 בין השעות 17:00-19:00